

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2026

Α.Π.:1644

**ΝΕΑ ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ICOMOS
ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**

Τρεις μήνες μετά τη δραματική έκκληση του ελληνικού ICOMOS, στις 6 Απριλίου 2026, να σταματήσουν οι αυθαίρετες επεμβάσεις στην Ακρόπολη και στην Αρχαία Αγορά των Αθηνών διαπιστώνουμε, δυστυχώς, ότι οι επεμβάσεις αυτές συνεχίζονται!

Το Δελτίο τύπου του Υπουργείου Πολιτισμού της 29^{ης} Ιουνίου 2026, ενημερώνει σαφώς ότι «*προχωρεί στην αποκατάσταση του νοτιοανατολικού ναού στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς των Αθηνών...*» που «*αφορά σε επεμβάσεις ... στον ίδιο τον ναό ... και στην οδό των Παναθηναίων, με στόχο την αποκατάσταση της ιστορικής συνέχειας και την ενίσχυση της αναγνωσιμότητας του μνημείου*».

Το δελτίο τύπου του Υπουργείου Πολιτισμού δεν απαντά σε κανένα από τα σοβαρά ερωτήματα που έχουν τεθεί από το ελληνικό ICOMOS και την επιστημονική κοινότητα και αφορούν στην υποχρέωση του ελληνικού κράτους, ως μέλους της UNESCO, να συμμορφώνεται με το κανονιστικό πλαίσιο των διεθνών συμβάσεων, τις οποίες έχει κυρώσει και ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία (σ.σ. Την οποία νομοθεσία περιστασιακά τηρεί).

Σημειώνεται ότι και η πρόσφατη *έκθεση* της Συμβουλευτικής Αποστολής εκπροσώπων της UNESCO και του ICOMOS, που επισκέφθηκε την Αθήνα τον Απρίλιο του 2022, για έλεγχο των έργων στην Ακρόπολη, συνιστούσε ότι πριν από κάθε επέμβαση θα έπρεπε να έχουν εκπληρωθεί οι κατευθυντήριες οδηγίες διαχείρισης των UNESCO / ICCROM / ICOMOS / IUCN (2002) και της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Σημειώνεται, ακόμη, ότι ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Αγοράς εγγράφεται στην αναγνωρισμένη από την UNESCO ζώνη προστασίας (buffer zone) της Ακρόπολης. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται και εδώ το κανονιστικό πλαίσιο της UNESCO, σύμφωνα με το οποίο για κάθε επέμβαση και στη ζώνη προστασίας και, επομένως, και στην Αγορά, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διατήρηση της οπτικής και αισθητικής ακεραιότητας της Ακρόπολης σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο. Σε αντίθεση με όλα αυτά, το νέο οικοδόμημα στη θέση του νοτιοανατολικού ναού αλλοιώνει δραματικά την πρόσληψη της Ακρόπολης από την Αγορά, και καταστρατηγεί την έννοια της ζώνης προστασίας, όπως ορίζεται από τις διεθνείς συμβάσεις.

Υπενθυμίζουμε ότι, σχετικά με τα προαναφερόμενα, στις 4 Μαΐου 2026, το Υπουργείο Πολιτισμού πραγματοποίησε ημερίδα με θέμα: «*Ελληνικά Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς: Στρατηγικό Όραμα και Διαχειριστικά Σχέδια για την προστασία και ανάδειξή τους*». Εκτός των άλλων, επισημάνθηκε η ανάγκη συμμόρφωσης με τη Σύμβαση της UNESCO, για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς (Παρίσι 1972), την οποία έχει κυρώσει η χώρα μας. Επίσης, τονίστηκε ότι «*αποτελεσματική διαχείριση δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη συνεργασία των τοπικών κοινωνιών, των αρμόδιων αρχών, των επιστημόνων και των επαγγελματιών του χώρου*», καθώς και «*η σημασία των ζωνών προστασίας και της ευρύτερης χωρικής οργάνωσης*».

Τα έργα στην Αρχαία Αγορά φαίνεται να αγνοούν όλα τα προαναφερθέντα.

Στην πραγματικότητα, αυτή τη στιγμή τα θεμέλια του νοτιοανατολικού ναού στην Αγορά έχουν καλυφθεί με όγκους μπετόν αρμέ, με το οποίο έχει διαμορφωθεί κρηπίδα στη θέση του προστώου, ενώ στη θέση του σηκού του ναού, διαμορφώθηκαν ένας τοιχοβάτης, κατώφλι και κατώτατες στρώσεις τοίχων. Επάνω στην κρηπίδα του προστώου έχουν στηθεί, με χρήση μεγάλου ποσοστού τσιμέντου, αρχαίοι σπόνδυλοι κιόνων, που προέρχονται από τον ναό της Αθηνάς Σουνιάδος (5^{ου} αιώνας π.Χ.), επάνω στους οποίους έχουν τοποθετηθεί ιωνικά κιονόκρανα από τσιμέντο, που αναπαράγουν τη μορφή των κιονοκράνων του ναού της Αθηνάς Σουνιάδος. Στη βορειοδυτική γωνία, επάνω από τα κιονόκρανα, έχει τοποθετηθεί γωνιακό επιστύλιο από τσιμέντο, που αναπαράγει τη μορφή αντίστοιχου τμήματος από τον ναό της Αθηνάς Σουνιάδος.

Το δελτίο τύπου

αναφέρει ότι: «*Η προτεινόμενη επέμβαση φιλοδοξεί να αποδώσει στον νοτιοανατολικό ναό τη θέση που του αρμόζει στον αρχαιολογικό χώρο, καθιστώντας τον ευανάγνωστο και λειτουργικά ενταγμένο στο σύνολο της Αρχαίας Αγοράς.*» Όλοι οι μελετητές συμφωνούν ότι ο νοτιοανατολικός ναός είναι ζήτημα να έμεινε στη θέση του για δύο αιώνες, και ότι η αρχιτεκτονική μορφή του μόνον κατά προσέγγιση θα μπορούσε να αποκατασταθεί, αφού τα μόνα αξιόλογα αρχιτεκτονικά μέλη που τους αποδίδονται, με σχετική πιθανότητα, ανήκουν σε άλλο μνημείο πολύ μεγαλύτερης αρχαιολογικής και καλλιτεχνικής αξίας (ναός Αθηνάς Σουνιάδος). Άλλα κτήρια στην νοτιοανατολική περιοχή της Αθηναϊκής Αγοράς είχαν μακρότερο και σημαντικότερο δημόσιο βίο και το σωζόμενο υλικό τους επιτρέπει πληρέστερη μελέτη.

Είναι εύλογο να αναρωτηθεί κανείς, γιατί αυτό το κτήριο, που μόνο με υποθέσεις μπορούμε να προσεγγίσουμε, επιλέγεται να έχει την μεταχείριση ενός εμβληματικού μνημείου, που στη θέση του πρέπει να κατασκευαστεί μία μακέτα από τσιμέντο σε φυσική κλίμακα, στην οποία παγιδεύονται και αυθεντικά τμήματα άλλου παλαιότερου κτηρίου, με βλάβες που ακυρώνουν την αξία τους ως αρχαιολογικών τεκμηρίων;

Ακόμη περισσότερο όταν η επέμβαση αυτή παραβιάζει τις διεθνείς συμβάσεις, που έχει κυρώσει η χώρα μας, καθώς αντίκειται τόσο στα κριτήρια σχετικά με την αυθεντικότητα του μνημείου, όσο και στα κριτήρια διαχείρισης στη ζώνη προστασίας, βλάπτοντας την οπτική και αισθητική ακεραιότητα της Ακρόπολης σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο.

Για άλλη μια φορά, το Ελληνικό ICOMOS κάνει έκκληση να γίνει σεβαστό από το Υπουργείο Πολιτισμού το διεθνές πλαίσιο διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ορίζεται από την UNESCO και τα συμβουλευτικά της όργανα, δηλαδή του ICCROM, του ICOMOS και της IUCN, τη μεγάλη αξία και σημασία του οποίου το ίδιο το ΥΠΠΟ, στην ημερίδα της 4^{ης} Μαΐου 2026 για τα «Ελληνικά Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς: Στρατηγικό Όραμα και Διαχειριστικά Σχέδια για την προστασία και ανάδειξή τους», αναγνώρισε δημόσια και υποσχέθηκε -φευ- να τηρεί στο εξής.

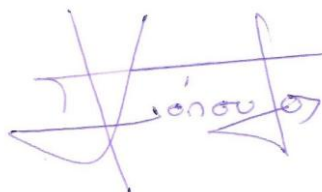
Για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού Τμήματος του I.C.O.M.O.S.

Η Πρόεδρος

Σοφία Αυγερινού-Κολώνια

Ο Γενικός Γραμματέας

Ιωάννης Πανόπουλος

